

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

Z A K O N
O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, juni 2013. godine

Z A K O N
O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak dodjele ugovora i izvođenje istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „Federacija”) na načelima održivog razvoja energetskeg sektora Federacije.
- (2) Načela održivog razvoja energetskeg sektora u Federaciji iz stava (1) ovog člana odnose se na:
- a. obavezu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: „Vlada Federacije”) i vlada kantona da potiču i podržavaju istraživanje nafte i plina, za dobrobit sadašnje i buduće generacije;
 - b. utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina kao osnove za planiranje i izgradnju savremenih energetskeg objekata i infrastrukture sa visokim stepenom energetske efikasnosti;
 - c. provođenje zakonskih odredbi koje se odnose na istraživanje i eksploataciju nafte i plina, uz uvažavanje i sprovođenje zakonskih odredbi koje se odnose na zaštitu i upravljanje okolišem i korištenjem zemljišta, na način da se aktivnosti na istraživanju i eksploataciji nafte i plina izvode uz minimalan negativan uticaj na okoliš;
 - d. izradu razvojnih programa i projekta zaštite okoliša i ekonomskog efekta istraživanja i eksploatacije nafte i plina na način da se predvidi mogući uticaj na okoliš, pri čemu se ne sprječava niti ograničava razvoj istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
 - e. izmjenu donesenih javnih politika kako bi se omogućilo istraživanje i eksploatacija/ proizvodnja nafte i plina na ekonomski i ekološki prihvatljiv način;
 - f. poticanje recikliranja naftnih polja sa otpadnim nusproizvodima kako bi se omogućilo ponovno korištenje, smanjenje ili povrat njihovih nusproizvoda;
 - g. obavezu saniranja i rehabilitacije prostora na zemljištu koje je oštećeno u toku faze istraživanja i eksploatacije;
 - h. primjenu naprednih naučnih i tehnoloških metoda istraživanja i eksploatacije/ proizvodnje nafte i plina u cilju poboljšanja produktivnosti, iskorištenja ležišta i konkurentnosti industrije nafte i plina i sprječavanja ili smanjenja štetnog uticaja na okoliš.

Član 2.
(Primjena zakona)

- (1) Zakon se primjenjuje na sve djelatnosti koje se izvode u okviru utvrđenih istražnih prostora i eksploatacionih polja nafte i plina na prostoru Federacije.
- (2) Djelatnosti iz stava (1) ovog člana odnose se na:
 - a. pregovore o dodjeli ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina u slučaju kada je ugovor o koncesiji proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju;
 - b. određivanje blokova za istraživanje i eksploataciju nafte i plina;
 - c. izvođenje geoloških istraživanja nafte i plina;
 - d. utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina;
 - e. privođenje proizvodnji/ razrada ležišta (bušenje bušotina, izvođenje radova nad bušenjem i napuštanje bušotina, izgradnja postrojenja, objekata i proizvodnih rezervoara;
 - f. eksploatacija/ primarna proizvodnja (u daljem tekstu „eksploatacija”) nafte i plina;
 - g. saniranje i rehabilitacija istražnog prostora i eksploatacionog polja;
 - h. naknada za koncesiju i
 - i. raspodjela prihoda iz koncesije.

Član 3.
(Isključivanje primjene odredaba ostalih zakona)

- (1) Pitanja dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina koja su uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, imaju značaj posebnog zakona u odnosu na odredbe propisa kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije, kao opšteg zakona.
- (2) Na pitanja postupaka dodjele ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina u slučaju kada je ugovor o koncesiji proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju, ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije, kao opšteg zakona.
- (3) Na pitanja utvrđivanja naknade za koncesiju i raspodjelu prihoda iz koncesije ne primjenjuju se odredbe važećeg zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije, kao opšteg zakona.

Član 4.
(Primjena ostalih zakona)

- (1) Na pitanja dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju/ proizvodnju nafte i plina koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, primjenjuju se odredbe važećeg zakona i propisa kojim se uređuje dodjela koncesije na prostoru Federacije, kao opšteg zakona.

- (2) Na pitanja planiranja i korištenja zemljišta za potrebe istraživanja i eksploatacije nafte i plina koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, primjenjuju se odredbe zakona i propisa kojim se uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta na nivou Federacije.
- (3) Na pitanja zaštite okoliša koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, primjenjuju se odredbe zakona i propisa kojima se uređuje zaštita okoliša.
- (4) Na pitanja prava na pristup informacijama koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.

Član 5.

(Vlasništvo nad naftom i plinom)

- (1) Nafta i plin je prirodno bogatstvo od interesa za Federaciju i u svojini su Federacije.
- (2) Zaštita prostora ležišta nafte i plina osigurava se izradom i provedbom planskih dokumenata od značaja za Federaciju.
- (3) Nafta i plin se istražuju i eksploatišu pod uslovima i na način koji su propisani ovim zakonom.

Član 6.

(Istraživanje i eksploatacija nafte i plina u smislu ovog zakona)

- (1) Istraživanje i eksploatacija nafte i plina obuhvata skup aktivnosti koje se odnose na geološko istraživanje u cilju utvrđivanja potencijalnosti rezervi ležišta nafte i plina na istražnom prostoru; privođenje proizvodnji ležišta/ razrada ležišta; eksploataciju/ proizvodnju nafte i plina iz ležišta; izgradnju postrojenja i uređaja za istraživanje i eksploataciju; izgradnju rudarskih objekata; korištenje, demontažu i uklanjanje postrojenja i uređaja, saniranje i rehabilitaciju istražnog i eksploatacionog polja.

Član 7.

(Definicije)

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- 1) „nafta i plin” su ugljovodonici koji se u prirodnom stanju nalaze ispod površine tla ili morskog dna, u tečnom ili plinovitom stanju, kao i sirovo mineralno ulje, prirodni benzin, prirodni plinovi i ostale supstance koje se mogu sa njima izvaditi iz ležišta;
- 2) „nafta” je ugljovodonik koji nakon vađenja iz ležišta ostaje u tečnom stanju na normalnom atmosferskom pritisku i temperaturi;
- 3) „plin” je ugljovodonik koji je slobodan ili vezan prirodni plin u prirodnom obliku u zemljinoj kori;
- 4) „ležište” je elementarna i samostalna akumulacija nafte i plina u zemljinoj kori, koja je

- utvrđena istraživanjem i ograničena strukturnim i stratigrafskim granicama;
- 5) „blok” je geografskim koordinatama određen dio kopna ili mora namijenjen za istraživanje i proizvodnju;
 - 6) „planiranje“ je plansko upravljanje, korištenje i zaštita prostora Federacije kao posebno vrijednog i ograničenog prostora;
 - 7) „eksploatacija” je operacija proizvodnje nafte i plina iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema proizvedene nafte ili plina za transport i skladištenje, kao i dovođenje nafte i plina do terminala, ne uključujući rafiniranje nafte ili likvifikaciju plina;
 - 8) „istražni prostor” je prostor gdje se vrše projektovana geološka istraživanja nafte i plina, koji je na topografskoj osnovi definisan granicama koje prolaze kroz konturne tačke sa tačno određenim koordinatama i prostire se u dubinu zemlje između vertikalnih ravni položenih kroz ucrtane strane istražnog prostora određenog dodjelom ugovora o koncesiji;
 - 9) „eksploataciono polje” je dio kopna ili podmorja koji pokriva ležišta u okviru granica područja određenih dodjelom ugovora o koncesiji;
 - 10) „istraživanje” je operacija geološkog i geofizičkog ispitivanja, istražnog bušenja ili drugog oblika detaljnog ispitivanja zemljine kore, primjenom odgovarajućih metoda, u cilju utvrđivanja karakteristika ležišta, postojanja, položaja i oblika ležišta nafte i plina, količine i kvaliteta, te uslova eksploatacije ležišta ;
 - 11) „otkriće” je dokaz o prisustvu ležišta nafte i plina koje do sada nije evidentirano;
 - 12) „bušotina” je kanal izveden ispod površine zemlje bušenjem s ciljem prodiranja do slojeva koji sadrže ugljovodonike ili za potrebe eksploatacije, izuzev plitkog bušenja za potrebe seizmičke kalibracije;
 - 13) „ugovor o koncesiji” je ugovor zaključen u pisanoj formi između koncedenta i koncesionara kojim se uređuju međusobna prava i obaveze u postupku istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
 - 14) „eksploataciona bušotina” smatra se rudarski objekat u kome se izvode rudarski radovi pri eksploataciji tečnih i plinovitih mineralnih sirovina;
 - 15) „rudarski objekat , postrojenje i uređaj“ smatra se objekat, postrojenje, mašina i uređaj na naftnim i plinskim poljima koji je neposredno vezan za tehnološki proces istraživanja, eksploataciju, seperaciju, pripremu i transport nafte i plina ;
 - 16) „koncesionar” je pravno lice koje je steklo pravo na istraživanje i eksploataciju ugovorom o koncesiji i u skladu sa ovim zakonom;
 - 17) „koncedent“ je Vlada Federacije;
 - 18) „ugovorni organ/ nadležni organ“ je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije;
 - 19) „federalni ministar“ je ministar Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije;
 - 20) „teritorija Federacije” je kopno do donje granice zemljine kore i područje podmorja unutar granica Bosne i Hercegovine u skladu sa međunarodnim pravom;
 - 21) „podmorje” obuhvata unutrašnje vode, teritorijalno more, ekonomsku zonu i epikontinentalni pojas Federacije i prostire se od morske površine do donje granice zemljine kore i u drugoj zoni u skladu sa međunarodnim pravom;

- 22) „instalacija” je plutajući, fiksirani ili pokretni brod, vozilo, plovni objekat, uređaj, objekat, postrojenje ili oprema za istraživanje i eksploataciju nafte ili plina izuzev cjevovoda, broda, vozila ili plovnog objekta koji se koristi za potrebe transporta nafte ili plina u rasutom stanju;
- 23) „postrojenje” je jedna ili više instalacija, mašina, objekata, uređaja, cjevovoda ili vodova koji se koriste za istraživanje, proizvodnju nafte i plina ili transport i skladištenje koje je povezano sa proizvodnjom;
- 24) „operator” je pravno lice koje neposredno izvršava aktivnosti sa naftom i plinom;
- 25) „upstream cjevovodna mreža” je cjevovod ili mreža cjevovoda koja funkcioniše ili koja je izgrađena u funkciji eksploatacije nafte i plina ili se koristi za prevoz iz jednog ili više proizvodnih postrojenja do postrojenja za preradu, terminala ili finalnog terminala do koga se dovode ugljovodonici, osim dijelova postrojenja koji se koriste za lokalnu proizvodnju iz ležišta na mjestu gdje se eksploatiše nafta i plin;
- 26) „operator za prirodni plin” je pravno lice koje obavlja djelatnost eksploatacije, prenosa, distribucije, snabdijevanje, trgovine ili skladištenja plina u skladu sa ovim zakonom;
- 27) „upstream” predstavlja aktivnost koja se odnosi na vađenje nafte i plina iz ležišta i izgradnju ili korištenje postrojenja za potrebe eksploatacije i isporuke nafte i plina, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport i korištenje nafte i plina za potrebe eksploatacije, osim transporta nafte ili plina na veliko željezničkim, zračnim, drumskim vozilima ili plovnim objektima osim likvifikacije plina;
- 28) „deinstalacija” je planiranje, priprema i izvođenje radova, odnosno aktivnosti potrebnih za prestanak operacije, uključujući demontiranje i uklanjanje postrojenja.

II DODJELA KONCESIJE ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU NAFTE I PLINA

Član 8. (Pripreme aktivnosti)

- (1) U cilju obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja dovoljnih količina nafte i plina za energetska tržišta Federacije i u cilju obezbjeđenja komercijalnih količina nafte i plina, a na osnovu „Strateškog plana i programa energetskog sektora Federacije Bosne i Hercegovine”, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: „nadležno ministarstvo”) priprema prijedlog o pokretanju aktivnosti za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije.
- (2) Na prijedlog nadležnog ministarstva Vlada Federacije donosi odluku o pokretanju aktivnosti za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije.

Član 9.
(Dodjela koncesije)

- (1) Dodjela koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina pravnom licu na prostoru Federacije vrši se na osnovu ovog zakona i zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.
- (2) Postupak dodjela koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije u slučaju kada je ugovor o koncesiji Odlukom Vlade Federacije proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju propisan je ovim zakonom i vrši se na osnovu ovog zakona.
- (3) Postupak dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije u slučaju kada ugovor o koncesiji Odlukom Vlade Federacije nije proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju vrši se na osnovu zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.
- (4) Dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije vrši Vlada Federacije putem nadležnog ministarstva kao ugovornog organa.
- (5) Nadležnost za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, opšti uslovi, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina, kao i druga pitanja od značaja za oblast istraživanja i eksploatacije propisani su ovim zakonom.

Član 10.

(Postupak dodjele ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina kao strateškog ugovora od interesa za Federaciju)

- (1) U slučaju kada je Odlukom Vlade Federacije ugovor o koncesiji proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju, Vlada Federacije kao koncedent, uz odobrenje Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine može potpisati ugovor o dodjeli koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina bez korištenja postupka odabira iz zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, na prijedlog nadležnog ministarstva, Vlada Federacije donosi Odluku o davanju saglasnosti za pristupanje postupku dodjele ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina od interesa za Federaciju putem direktnog pregovora na način utvrđen ovim članom.
- (3) Vlada Federacije će angažovati pravno lice kao stručnog konsultanta za pružanje konsultantskih usluga u postupku pregovora, vođenju pregovora i izradu ugovornog modaliteta. Stručni konsultant treba da posjeduje iskustvo na međunarodnim pregovorima i izradi ugovora o istraživanju i eksploataciji nafte i plina.
- (4) Na prijedlog Vlade Federacije Parlament Federacije Bosne i Hercegovine imenuje stručnu Komisiju za nadgledanje postupka pregovora i izrade prijedloga ugovora o istraživanju i eksploataciji nafte i plina.
- (5) Stručna Komisije iz stava (4) imenuje se od članova sa stručnim znanjem iz oblasti energetike, prava i ekonomije i broji sedam (7) članova od kojih su po tri (3) člana iz

svakog Doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i jedan (1) član iz Vlade Federacije.

- (6) Komisija iz stava (4) ovog člana obavezna je da obezbijedi da pregovori donesu optimalnu korist Federaciji.
- (7) Komisija iz stava (4) ovog člana dostavlja Vladi Federacije izvještaj o provedenim pregovorima, na osnovu kojeg Vlada priprema i na svojoj sjednici utvrđuje prijedlog odluke o dodjeli koncesije sa prijedlogom ugovora o dodjeli koncesije.
- (8) Vlada Federacije dostavlja Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na usvajanje prijedlog odluke sa izvještajem Komisije i prijedlogom ugovora o dodjeli koncesije.
- (9) Stručnom konsultantu iz stava (3) ovog člana pripada naknada za pružanje usluga iz stava (3) ovog člana, što se definiše ugovorom sklopljenim između stručnog konsultanta i Vlade Federacije.
- (10) Naknada za izvršene usluge iz stava (9) ovog člana isplaćuje se iz sredstava godišnje naknade ugovora o koncesiji iz člana 43. stav (1).
- (11) Vlada Federacije objavljuje ime koncesionara, odobreni blok za istraživanje, rok za istraživanje i eksploataciju koji su utvrđeni ugovorom o koncesiji u „Službenim novinama Federacije BiH” u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora o koncesiji.

Član 11.

(Pravo na istraživanje i eksploataciju)

- (1) Koncesionar za istraživanje i eksploataciju nafte i plina može biti pravno lice sa uspješnim iskustvom u istraživanju i eksploataciji nafte i plina i finansijskim i tehničkim mogućnostima za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, sa sjedištem ili podružnicom u Federaciji registrovano kod nadležnog suda za obavljanje tih djelatnosti.
- (2) Iznimno od odredbe stava 1. ovoga člana koncesionar za istraživanje i eksploataciju nafte i plina može biti pravno lice sa uspješnim iskustvom u istraživanju i eksploataciji nafte i plina i sa finansijskim i tehničkim mogućnostima za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, sa sjedištem u drugim državama, registrovano za obavljanje tih djelatnosti kod nadležnog tijela države u kojoj je sjedište pravnog lica.
- (3) Koncesija na istraživanje i eksploataciju nafte i plina može se dati stranom pravnom licu pod uslovima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.
- (4) Koncesija na istraživanje i eksploataciju nafte i plina može se dati jednom ili više pravnih lica, a na osnovu ugovora o koncesijama koji je zaključen u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.
- (5) Istraživanje i eksploataciju nafte i plina vrši pravno lice na osnovu zaključenog ugovora o koncesiji.
- (6) Bušenje istražnih i eksploatacionih/ proizvodnih bušotina vrši se uz prethodno pribavljenu urbanističku saglasnost i odobrenje za gradnju objekata za istraživanje i eksploataciju/ proizvodnju nafte i plina u skladu sa zakonom kojim se uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta na nivou Federacije.

- (7) Bušenje istražnih i eksploatacionih/ proizvodnih bušotina, vrši se uz prethodno pribavljenu okolinsku dozvolu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša na prostoru Federacije.
- (8) Odredbe iz st. 5., 6. i 7. ovog člana primjenjuje se i na operatora postrojenja ili upstream cjevovodne mreže (u daljem tekstu: „operator“).

Član 12.

(Upravni i stručni poslovi u oblasti istraživanja i eksploatacije nafte i plina)

- (1) Upravne i stručne poslove iz oblasti istraživanja i eksploatacije nafte i plina vrši nadležno ministarstvo a odnose se na:
 - a. pripremu stručnih osnova za donošenje propisa za primjenu ovog zakona;
 - b. pripremu Odluke o davanju saglasnosti za pristupanje postupku dodjele koncesije;
 - c. dodjela koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina;
 - d. davanje saglasnosti na projektnu dokumentaciju za istraživanje ležišta,
 - e. davanje rješenja na verifikovane količine i kvalitet nafte i plina,
 - f. davanje saglasnosti na projektnu dokumentaciju za eksploataciju, plan prestanka aktivnosti eksploatacije i deinstalaciju postrojenja;
 - g. vođenje evidencije zaključenih ugovora o koncesijama;
 - h. prikupljanje i upravljanje podacima i dokumentacijom u vezi sa istraživanjem i eksploatacijom nafte i plina;
 - i. obračunavanje naknade za koncesiju za istraživanje;
 - j. obračunavanje naknade za koncesiju za eksploataciju nafte i plina;
 - k. utvrđivanje ispunjenosti uslova za izvođenje radova u skladu sa obaveznim projektom istraživanja, programom razvoja i eksploatacije i planom deinstalacije;
 - l. utvrđivanje ispunjenosti uslova postrojenja za istraživanje i eksploataciju nafte i plina i odobravanje njihove upotrebe;
 - m. vršenje kontrole izvršavanja obaveza preuzetih ugovorom o koncesiji
 - n. i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Stručni poslovi Federalnog zavoda za geologiju (u daljem tekstu : „Zavod“) su
 - a. vođenje baze podataka i priprema stručne dokumentacije o istraživanjima nafte i plina za aktivnosti propisane ovim zakonom i Zakonom o koncesijama,
 - b. kontrola provođenja ugovora o koncesiji u fazi istraživanja, verifikacije, razvoja/ razrade ležišta, sanacije i rehabilitacije istražnog prostora i ostali poslovi u skladu sa nadležnostima.
 - c. Zajednički poslovi nadležnog ministarstva i Zavoda su definisanje blokova za istraživanje i eksploataciju nafte i plina i priprema stručne dokumentacije za aktivnosti propisane ovim zakonom.

III BLOK ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU NAFTE I PLINA

Član 13.

(Podjela prostora na blokove)

- (1) Podjela prostora na blokove za istraživanje i eksploataciju vrši se na osnovu analize rezultata prethodnih istraživanja i izvršene procjene uticaja istraživanja i eksploatacije nafte i plina na okoliš, a u skladu sa studijom opravdanosti dodjele koncesije i prostorno planskim mogućnostima.
- (2) Blok za istraživanje i eksploataciju/ proizvodnju određuje se u obliku koji zahvata Osnovna geološka karta Bosne i Hercegovine, razmjere 1:100.000 i ne može preći površinu veću od 1.440 km².

Član 14.

(Utvrdjivanje bloka)

- (1) Određivanje bloka za istraživanje i eksploataciju nafte i plina vrši nadležno ministarstvo i Zavod uz pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva za prostorno uređenje.
- (2) Na prijelog nadležnog ministarstva Vlada Federacije donosi odluku o utvrđivanju bloka za istraživanje i eksploataciju nafte i plina.

Član 15.

(Povrat bloka)

- (1) Koncesionar je dužan da vrši povrat dijela dodijeljene površine bloka tokom faze istraživanja, a prije početka faze eksploatacije nafte i plina, u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji za istraživanje i eksploataciju.
- (2) Bliži uslovi, rokovi i način povrata površine iz stava 1. ovog člana utvrđuju se ugovorom o dodjeli koncesije.

IV AKTIVNOSTI SA NAFTOM I PLINOM

Član 16.

(Projektna dokumentacija potrebna za istraživanje nafte i plina)

- (1) Istraživanje nafte i plina vrši se na osnovu programa geoloških istraživanja i projekta detaljnih geoloških istraživanja.
- (2) Program geoloških istraživanja definiše obim i strukturu geoloških radova koje je potrebno izvršiti u cilju utvrđivanja postojanja ležišta nafte i plina, obim geoloških, geohemijskih, geofizičkih i seizmičkih radova i dobijanja prvih podataka o otkrivenim ležištima na

istražnom prostoru. Izvođenje istražnih radova u skladu sa programom istraživanja odobrava nadležno ministarstvo

- (3) Projektom detaljnih geoloških istraživanja projektuju se obim i struktura radova koje treba obaviti u cilju definisanja svih relevantnih karakteristika ležišta nafte i plina kao i nafte i plina u istražnom bloku. Izvođenje istražnih radova u skladu sa projektom istraživanja odobrava nadležno ministarstvo.
- (4) Rezultat realizacije istraživanja prikazuje se u elaboratu o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi nafte i plina na istražnom prostoru. Elaborat sadrži analizu i sintezu podataka prikupljenih u fazi istraživanja o geološkoj građi i karakteristikama ležišta i definisane geološke i bilansne rezerve nafte i plina na istraženom prostoru.
- (5) Sadržaj, izradu i reviziju dokumentacije iz st. (1),(2),(3) i (4) ovog člana i uslovi koje moraju ispunjavati pravna lica za izradu dokumentacije uredit će se pravilnikom koji donosi federalni ministar energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu: „federalni ministar“).

Član 17.

(Projektna dokumentacija potrebna za eksploataciju nafte i plina)

- (1) Eksploatacija otkrivenih ležišta nafte i plina vrši se prema planu razvoja polja:
 - a. Glavni plan razvoja polja, izrađuje se za razradu i eksploataciju novog ležišta nafte i plina.
 - b. Dopunski plan razvoja polja, izrađuje se za razradu postojećeg ležišta, primjenu novih tehnologija, dopunskih metoda eksploatacije i promjene namjene ležišta.
 - c. Pojednostavljeni plan razvoja polja, izrađuje se kao projekat prilagodbe za duboke bušotine pri eksploataciji nafte i plina koje se izvode prema glavnom, odnosno dopunskom planu razvoja.
- (2) Sadržaj plana razvoja polja iz stava (1) ovog člana, uslove koje moraju ispunjavati pravna lica za izradu rudarske projektne dokumentacije i uslove za projektante i revidente te postupak revizije rudarske projektne dokumentacije uredit će se pravilnikom koji donosi federalni ministar.

Član 18.

(Obavezni planovi i karte pri eksploataciji nafte i plina)

- (1) Nakon završene faze istraživanja a prije faze eksploatacije nafte i plina koncesionar mora imati:
 - a. situacioni nacrt eksploatacionog polja sa naznakom svih istražnih i eksploatacionih bušotina i ostalih uređaja;
 - b. geološku kartu eksploatacionog polja i njegovog okoliša i karakteristične geološke profile;
 - c. karte o granicama rubne vode;

- d. podatke i izvještaje o bušenju i elektrokarotažnim mjerenjima, zacijevljenju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog pritiska, plinskom faktoru i svim ostalim fizičko-hemijskim analizama kolektora i fluida i
- e. plan eksploatacionog polja sa podacima o slijeganju terena.

Član 19.

(Priključivanje rudarskih mjerenja)

Situacioni plan eksploatacionog polja i rudarska mjerenja na osnovu kojih se izvode rudarski radovi, izrađeni rudarski planovi i projekti moraju biti urađeni u državnom koordinatnom sistemu, na način da je moguća upotreba u GIS_u i priključeni na državnu geodetsku osnovu sa obavezom ažuriranja podataka svake dvije godine.

Član 20.

(Mjeračke knjige)

O svim izvršenim mjerenjima koncesionar je dužan voditi mjeračke knjige koje se ovjeravaju prema propisima o ovjeri poslovnih knjiga.

Član 21.

(Dozvola za upotrebu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija)

Upotreba rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na osnovu planova razvoja iz člana 17. ovog zakona dozvoljena je nakon pribavljene dozvole za njihovu upotrebu od nadležnog ministarstva.

Član 22.

(Faze aktivnosti)

- (1) Aktivnosti sa naftom i plinom obuhvataju sve potrebne radnje na istraživanju, eksploataciji, preradi i transportu nafte i plina.
- (2) Aktivnosti iz stava 1. ovog člana obavljaju se u pojedinačnim fazama:
 - a. Faza istraživanja ležišta
 - b. Faza verifikacije rezervi
 - c. Faza razvoja/ razrade ležišta
 - d. Faza eksploatacije
 - e. Faza saniranja i rehabilitacije istražnog prostora i eksploatacionog polja.

Član 23.

(Faza istraživanja ležišta)

- (1) U fazi istraživanja obavezno je izvođenje geoloških, geohemijskih, geofizičkih radova, obezbjeđenje seizmičkih podataka i bušenje istražnih bušotina.

- (2) Vrsta i obim seizmičkih radova, broj i dubina istražnih bušotina za svaki odobreni blok za istraživanje definiše se na osnovu aktivnosti predviđenih u projektu istraživanja.
- (3) Izvođenje istražnih radova, nadzor nad izvođenjem i izradu projektne dokumentacije može vršiti pravno lice koje ima licencu/ odobrenje za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti istraživanja nafte i plina, odnosno pravno lice sa sjedištem u drugim državama registrovano za obavljanje tih djelatnosti kod nadležnog tijela države u kojoj je sjedište pravnog lica.
- (4) Uslovi za obavljanje registrovane djelatnosti iz oblasti istraživanja nafte i plina utvrdit će se pravilnikom koji donosi nadležno ministarstvo.
- (5) Faza istraživanja može da traje najduže šest godina od dana potpisivanja ugovora o koncesiji.

Član 24.

(Dostavljanje izvještaja o istraživanjima)

- (1) Koncesionar je dužan da nadležnom ministarstvu dostavlja godišnje detaljan izvještaj o izvršenim istraživanjima sa rezultatima istraživanja, u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorom o koncesiji. Istraživanje nafte i plina vrši se po projektu koji odobrava nadležno ministarstvo.
- (2) Koncesionar je dužan da, u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja i faze verifikacije ležišta, nadležnom ministarstvu dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja sa tumačenjem podataka, analizom rezultata i dokumentacijom koja sadrži izvorne podatke i informacije dobijene u postupku istraživanja.
- (3) Elaborat obavezno sadrži podatke iz člana 23. stav (1) i (2) ovog zakona i podliježe obaveznoj reviziji stručne komisije koju imenuje nadležno ministarstvo.
- (4) Stručnoj komisiji iz stava (3) ovog člana pripada naknada za rad u komisiji.
- (5) Nakon izvršene revizije nadležno ministarstvo donosi rješenje o potvrđenim količinama i kvalitetu nafte i plina na istražnom prostoru.
- (6) Bliži sadržaj elaborata, iz stava (2) ovog člana, postupak revizije, imenovanje stručne komisije, naknada za rad iz stava (3) i (4) ovog člana i sadržaj rješenja o verifikovanim rezervama nafte i plina iz stava (5) ovog člana, utvrđuje se propisom koji donosi nadležno ministarstvo.

Član 25.

(Produženje faze istraživanja)

- (1) Na osnovu obrazloženog zahtjeva koncesionara, Vlada Federacije može produžiti rok utvrđen ugovorom o koncesiji za fazu istraživanja do dvije godine, pod uslovom da:

- a. je koncesionaru potrebno dodatno vrijeme za dopunska istraživanja koja su neophodna da bi se otkriće proglasilo komercijalnim i da je izvršio sve obaveze iz projekta istraživanja;
 - b. koncesionar nije izvršio obaveze iz projekta zbog tehničkih problema nastalih tokom faze istraživanja, koji se nisu mogli predvidjeti, izbjeći ili otkloniti.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana, sa projektom dopunskih istraživanja, podnosi se nadležnom ministarstvu najmanje šest mjeseci prije isteka roka utvrđenog ugovorom o koncesiji.

Član 26.

(Završetak faze istraživanja)

- (1) Faza istraživanja završava se izvršenjem svih radova navedenih u članu 23. ovog zakona ukoliko ugovorom o koncesiji nije drukčije predviđeno.
- (2) Koncesionar je obavezan u pismenoj formi da obavjesti nadležno ministarstvo o završetku faze istraživanja.
- (3) Nakon završetka faze istraživanja i analize rezultata dobijenih u toku istraživanja najdalje u roku od 12 mjeseci, koncesionar može da nastavi ili odustane od ugovorenih obaveza, izvrši povrat dijela dodijeljenog bloka ili raskine ugovor o koncesiji, u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji.

Član 27.

(Otkriće nafte i plina)

- (1) Ako koncesionar istražnom bušotinom utvrdi postojanje nafte i plina, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana otkrića, u pisanoj formi obavijesti nadležno ministarstvo o lokaciji i prirodi otkrića uz obaveznu dostavu podataka vezano za dobijene rezultate istraživanja sa kojima raspolaže.
- (2) Istražnom bušotinom iz stava (1) ovog člana smatra se bušotina koja se izvodi radi potvrđivanja rezultata istraživanja i utvrđivanja prisustva nafte i plina.

Član 28.

(Faza verifikacije rezervi)

- (1) Faza verifikacije rezervi nafte i plina može da traje najduže pet godina i obuhvata aktivnosti neophodne za okonturenje ležišta, uključujući bušenje razradnih bušotina i geohemijska istraživanja u cilju utvrđivanja komercijalnosti otkrića nafte i plina.

- (2) Koncesionar je dužan da nadležnom ministarstvu prije početka faze verifikacije rezervi nafte i plina dostavi detaljni projekat verifikacije rezervi nafte i plina sa zahtjevom za početak faze verifikacije rezervi.
- (3) Nadležno ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za početak faze verifikacije odluči o davanju saglasnosti na projekat iz stava (2) ovog člana.
- (4) Faza verifikacije rezervi nafte i plina otpočinje danom dostavljanja koncesionaru rješenja iz stava (3) ovog člana kojim se daje saglasnost na detaljan projekat verifikacije rezervi i odobrava početak faze verifikacije rezervi nafte i plina.

Član 29.

(Obavješćavanje o komercijalnosti ležišta)

- (1) Koncesionar je dužan da u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi obavijesti nadležno ministarstvo.
- (2) Koncesionar je dužan da nadležnom ministarstvu dostavi podatke o procijenjenim rezervama nafte i plina u skladu sa zakonom, najkasnije u roku od 60 dana od bušenja zadnje razradne bušotine.

Član 30.

(Eksploataciono polje)

- (1) Koncesionar može tokom faze eksploatacije/ proizvodnje zadržati eksploataciono polje, u skladu sa ugovorom o koncesiji, koje ne može biti veće od 150 kvadratnih kilometara po otkriću.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, kod ležišta specifičnih oblika i dimenzija i kada se iz komercijalnih razloga eksploatacija obavlja iz većeg broja manjih ležišta, ukupna površina koju koncesionar može da zadrži za eksploataciju u skladu sa ugovorom o koncesiji ne može biti veća od 300 kvadratnih kilometara po otkriću.
- (3) Glavnim planom razvoja polja odredit će se veličina eksploatacionog polja na površini terena u okviru proizvodnog polja iz stava (1) ovog člana.
- (4) U okviru granica eksploatacionog polja, na površini terena dozvoljena je gradnja objekata i istraživanje i eksploatacija drugih mineralnih sirovina u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 31.

(Faza razvoja/ razrade ležišta)

- (1) Koncesionar je obavezan da razvoj/ razradu ležišta i eksploataciju nafte i plina vrši na način kojim se obezbeđuje najveći stepen iskorištenja ležišta, odnosno optimalnog iskorištenja nafte i plina iz ležišta ili zajednički iz više ležišta.
- (2) Faza razvoja/ razrade i eksploatacije ležišta obuhvata aktivnosti u cilju pripreme i unapređenja vađenja nafte i plina, kao i bušenje bušotina, izgradnju i puštanje u pogon postrojenja ili opreme potrebnih za ispitivanje, eksploataciju, transport i skladištenje nafte ili plina.
- (3) Koncesionar je dužan da, u roku utvrđenom ugovoru o koncesiji, sačini i nadležnom ministarstvu dostavi plan razvoja/ razrade i eksploatacije nafte i plina radi dobijanja saglasnosti.
- (4) Plan razvoja/ razrade i eksploatacije nafte i plina iz stava (3) ovog člana predlaže više alternativnih rješenja o načinu razvoja i eksploatacije sa mjerama zaštite okoliša u skladu sa zakonom.
- (5) Plan razvoja/ razrade i eksploatacije po prijedlozima iz stava (4) ovog člana, naročito sadrži: resursne, ekonomske, tehničke, sigurnosne, komercijalne aspekte i uticaj na životnu sredinu sa podacima i informacijama o načinu transporta, deinstalaciji i načinu raspolaganja postrojenjima nakon završetka eksploatacije.
- (6) Faza razvoja/razrade i eksploatacije počinje danom dobijanja saglasnosti na plan razvoja i eksploatacije i traje do početka faze eksploatacije.

Član 32.

(Faza eksploatacije)

- (1) Faza eksploatacije počinje od dana početka prve komercijalne ekstrakcije nafte i plina iz ležišta i traje do isteka roka utvrđenog ugovorom o koncesiji, odnosno do dana podnošenja obavještenja koncesionara nadležnom ministarstvu da dalja eksploatacija iz ležišta nije komercijalna.
- (2) Koncesionar je obavezan da u pisanoj formi obavjesti nadležno ministarstvo o danu početka eksploatacije nafte i plina iz ležišta.

Član 33.

(Trajanje faze eksploatacije)

- (1) Faza eksploatacije može trajati najduže 25 godina od dana početka eksploatacije iz člana 32. ovog zakona.

Član 34.
(Produženje faze eksploatacije)

- (1) Faza eksploatacije iz člana 33. ovog zakona može se, na zahtjev koncesionara, produžiti najduže za polovinu perioda faze eksploatacije utvrđene ugovorom o koncesiji.
- (2) Zahtjev za produženje podnosi se Vladi Federacije na odlučivanje, najkasnije dvije godine prije isteka ugovora o koncesiji.

Član 35.
(Eksploatacija nafte i plina)

- (1) Eksploatacija nafte i plina se mora vršiti u skladu sa tehničkim propisima, normativima i standardima najbolje prakse, uz preduzimanje neophodnih mjera za povećanje stepena iskorištenosti i sprječavanje gubitaka nafte i plina ili energije rezervoara ležišta.
- (2) Koncesionar je dužan da kontinuirano sprovodi, prati i vrši ocjenu primjenjenih tehničkih rješenja radi unapređenja stepena iskorištavanja nafte i plina iz ležišta.
- (3) Način evidentiranja eksploatisanih količina nafte i plina, tehničke propise, normative i standarde iz stava (1) ovog člana, kao i bližu sadržinu plana razvoja i eksploatacije nafte i plina utvrđuje nadležno ministarstvo.

Član 36.
(Transport nafte i plina)

- (1) Transportom nafte i plina, u smislu ovog zakona, smatra se transport nafte i plina mrežom cjevovoda od proizvodnih postrojenja do posljednjeg određnog terminala (upstream cjevovodna mreža).

Član 37.
(Projektovanje, izgradnja i održavanje cjevovoda i postrojenja)

- (1) Projektovanje, izgradnja i održavanje cjevovoda ili postrojenja za skladištenje vrši se u skladu sa važećim zakonom koji uređuje prostorno planiranje i korištenju zemljišta na prostoru Federacije, odredbama važećeg zakona koji uređuje zaštitu okoliša, zakonom koji uređuje zaštitu na radu, kao i propisima vezano za zaštitu od požara i ostalim tehničkim propisima.

Član 38.
(Pristup trećih lica)

- (1) Koncesionar je dužan da omogući pristup trećim licima, uključujući operatore za prirodni plin i kvalifikovane kupce, jednom ili više postrojenja, odnosno upstream cjevovodnoj

mreži u svojini koncesionara u skladu sa važećim zakonom za ovu oblast i programom razvoja i eksploatacije nafte i plina, ukoliko se zajedničkim korištenjem obezbjeđuje efikasnije i ekonomski isplativije obavljanje djelatnosti sa naftom i plinom, pod uslovom da se zajedničkim korištenjem ne ometa obavljanje djelatnosti koncesionara i pravnih ili fizičkih lica koja su već stekla pravo pristupa.

- (2) Prava i obaveze u pristupu iz stava (1) ovog člana uređuju se ugovorom.
- (3) Način i uslovi pristupa trećih lica postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži utvrđuju se propisom nadležnog ministarstva.
- (4) Ugovor o zajedničkom korištenju postrojenja iz stava (1) ovog člana dostavlja se nadležnom ministarstvu na odobravanje.
- (5) Ukoliko se ugovor iz stava (2) ovog člana ne zaključi u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva trećeg lica za pristup postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži, nadležno ministarstvo će naložiti koncesionaru da omogući pristup trećem licu i utvrditi uslove i visinu naknade za pristup, uzimajući u obzir obim i rizik investicije i realno sticanje profita kroz naknadu.

Član 39.

(Operator upstream cjevovodne mreže)

- (1) Upstream cjevovodnom mrežom upravlja koncesionar ili operator upstream cjevovodne mreže.
- (2) Vlada može da odredi jednog ili više operatora upstream cjevovodne mreže za koordinaciju i obezbjeđenje funkcionisanja ukupne upstream mreže.
- (3) Operator iz st. (1) i (2) ovog člana dužan je da na transparentan i nediskriminatoran način obezbijedi funkcionisanje upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja u skladu sa tehničkim uslovima i na ekonomskim principima.
- (4) Uslovi za pristup i funkcionisanje upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja iz st. (1) i (2) ovog člana utvrđuju se propisom Vlade Federacije.
- (5) Operator iz st. (1) i (2) ovog člana može naložiti vlasnicima i korisnicima upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja i koncesionarima po ugovorima o koncesiji, da rade na način kojim se obezbjeđuje efikasno funkcionisanje upstream cjevovodne mreže i kvalitetno upravljanje resursima.

Član 40.

(Zajednička eksploatacija/ proizvodnja u susjednim područjima)

- (1) Ležište koje se prostire izvan granica bloka dodijeljenog ugovorom o koncesiji i zalazi u područje dodijeljeno drugom koncesionaru, nadležno ministarstvo može radi obezbjeđenja većeg stepena iskorištenosti ležišta ili smanjenja troškova istraživanja, razvoja i eksploatacije, naložiti koncesionarima da izrade i dostave na odobravanje, zajednički

projekat istraživanja, razvoja i eksploatacije nafte i plina, kao i zajedničko korištenje postrojenja.

- (2) Koncesionari su obavezni zahtjev iz stava (1) ovog člana dostaviti u nadležno ministarstvo u roku od četiri mjeseca od dana davanja naloga.

Član 41.

(Mirovanje rokova iz ugovora o koncesiji)

- (1) Od dana davanja naloga iz člana 40. stav (1) ovog zakona rokovi određeni ugovorom o koncesiji miruju do odobrenja zajedničkog programa razvoja i eksploatacije/ proizvodnje, a najduže do jedne godine.

Član 42.

(Postupanje nadležnog ministarstva)

- (1) Ako projekat iz člana 40. stav (1) ovog zakona nije dostavljen u predviđenom roku ili nije odobren od nadležnog ministarstva, nadležno ministarstvo izradit će novi ili izmijeniti dostavljeni projekat istraživanja, razvoja i eksploatacije/ proizvodnje i dostaviti ga koncesionarima.
- (2) Ako koncesionar u roku od 30 dana od dana prijema zajedničkog projekta iz stava (1) ovog člana ne podnese prigovor na projekat, dostavljeni projekat će se smatrati prihvaćenim.
- (3) Ako koncesionar podnese prigovor na projekat koji je dostavilo nadležno ministarstvo, sporna pitanja se će rješavati sporazumno.
- (4) Ukoliko se po spornim pitanjima iz stava (3) ovog člana ne postigne sporazum po prigovoru odlučuje nadležno ministarstvo u roku od 30 dana.

V NAKNADA ZA KONCESIJE I RASPODJELA PRIHODA

Član 43.

(Naknada za ugovor o koncesiji)

- (1) Koncesionar je dužan da plaća novčanu naknadu za koncesiju za istražni prostor u fazi istraživanja i naknadu za koncesiju za proizvedenu naftu i plin u fazi eksploatacije nafte i plina.
- (2) Koncesionar u fazi istraživanja nafte i plina dužan je da plaća godišnju naknadu za istražni prostor koji koristi, na osnovu ugovora o koncesiji, a obračunava se na osnovu određene

površine prostora koju koristi za istraživanje a prema kriterijima utvrđenim ugovorom o koncesiji.

- (3) Naknada iz stava (2) ovog člana uplaćuje se u korist budžeta Federacije.
- (4) Koncesionar u fazi eksploatacije nafte i plina dužan je da plaća naknadu za mjesečno proizvedenu naftu i plin, u količini srazmjernoj proizvedenoj i isporučenoj nafti i plinu, a prema kriterijima utvrđenim ugovorom o koncesiji.
- (5) Naknadu iz stava (4) ovog člana koncesionar je obavezan plaćati u novčanom iznosu ili ekvivalentnim količinama nafte i plina, u iznosu i na način kako je to uređeno ugovorom o koncesiji.
- (6) Naknada iz stava (5) ovog člana raspoređuju se u skladu sa članom 44. ovog zakona.
- (7) Bliži način kontrole proizvedenih količina nafte i plina, obračuna i plaćanja naknade iz st. (2) i (4) ovog člana utvrđuje se propisom koji donosi Vlada.

Član 44.

(Raspodjela naknade iz koncesija za eksploataciju nafte i plina)

- (1) Naknada za koncesije uplaćuju se u korist budžeta koncedenta.
- (2) Naknade za koncesiju iz budžeta koncedenta za eksploataciju nafte i plina od interesa za Federaciju raspoređuju se u slijedećim omjerima:
 - a. 18% za budžet općine gdje se nalazi prostor koncesije
 - b. 19% za budžet kantona gdje se nalazi prostor koncesije
 - c. 23% za budžet Federacije,
 - d. 15% za budžete svih ostalih kantona Federacije, raspoređeno u jednakim iznosima
 - e. 23% za budžete svih ostalih općina Federacije, raspoređeno u jednakim iznosima
 - f. 2% za fond za istraživanje nafte i plina na prostoru Federacije.

VI OBAVEZE KONCESIONARA

Član 45.

(Mjere zaštite)

- (1) Za obezbjeđenje mjera zaštite u toku istraživanja i eksploatacije nafte koncesionar je dužan da:
 - a. preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje nafte i plina ili pritiska tokom bušenja, eksploatacije/ proizvodnje, transporta ili skladištenja;
 - b. preduzme mjere neophodne za sprječavanje štetnog prodiranja vode u ugljovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja;
 - c. pažljivo locira, zaštiti i sačuva sve otkrivene resurse vode za piće za dalje korištenje;

- d. preduzme neophodne preventivne mjere kao i po nalogu nadležnog organa otkloni sve nedostatke na opremi i postrojenjima koji mogu da ugroze život i zdravlje lica, prouzrokuju oštećenje ili gubitak imovine ili da prouzrokuju zagađenje ili druge štete po okoliš;
- e. bez odlaganja obavijesti nadležni organ o nastanku okolnosti, incidenata ili nesreća koje mogu da ugroze zdravlje i sigurnost zaposlenih, oštete ili prouzrokuju gubitak imovine, zagađe okoliš i ugroze život i zdravlje ljudi i životinja na području obuhvaćenom ugovorom o koncesiji, kao i na postrojenjima ili područjima koja se graniče sa područjem na kojem ima pravo istraživanja i eksploatacije/ proizvodnje.

Član 46.

(Faza saniranja i rehabilitacije istražnog prostora)

- (1) Nakon završetka faze istraživanja ili nakon odustanka od istražnih aktivnosti, koncesionar je dužan u roku utvrđenom ugovorom o koncesiji a koji ne može biti duži od (1) godinu, da izvrši slijedeće radnje:
 - a. ukloni postrojenja koja je koristio prilikom istraživanja, ukoliko nisu neophodna za fazu razvoja ili fazu eksploatacije/ proizvodnje;
 - b. konzervira bušotine i dovede cjelokupni prostor u stanje koje je bilo prije početka istražnih aktivnosti;
 - c. realizuje i druge obaveze u pogledu zaštite okoliša u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o poljoprivrednom zemljištu, Zakonom o šumama.

Član 47.

(Faza saniranja i rehabilitacije eksploatacionog polja)

- (1) Koncesionar je dužan da sačini plan prestanka aktivnosti eksploatacije i deinstalacije postrojenja (demontriranje i uklanjanje postrojenja), saniranja i rehabilitacije eksploatacionog polja.
- (2) Plan iz stava (1) ovog člana, naročito sadrži plan izvođenja radova potrebnih za prestanak procesa eksploatacije, uključujući demontiranje i uklanjanje proizvodnih postrojenja sa dinamikom njihovog izvršenja i dovođenje eksploatacionog polja u stanje prije početka faze razvoja i eksploatacije nafte i plina.
- (3) Na plan iz stava (1) ovog člana saglasnost daje nadležno ministarstvo.
- (4) Ukoliko nadležno ministarstvo u postupku davanja saglasnosti iz stava (3) ovog člana utvrdi da predloženi uslovi, rokovi, način prestanka eksploatacije i deinstalacije ne obezbjeđuju povrat prostora u stanje prije početka faze razvoja i eksploatacije, može naložiti koncesionaru da dopuni plan u ostavljenom roku, odnosno o trošku koncesionara izradi plan na osnovu koga je koncesionar dužan da izvrši prestanak aktivnosti eksploatacije i deinstalacije postrojenja.
- (5) Nakon završetka faze eksploatacije koncesionar je, u skladu sa odobrenim planom iz stava (1) ovog člana, dužan da:

- a. konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve;
 - b. deinstalira i ukloni sva postrojenja koja su u njegovoj svojini, odnosno koja je koristio prilikom eksploatacije;
 - c. dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i eksploatacije.
- (6) Uslovi i rokovi za prestanak eksploatacije i deinstalaciju i način podjele troškova između koncesionara utvrđuju se propisom Vlade Federacije.

Član 48.

(Odgovornost koncesionara nakon završetka faze eksploatacije)

- (1) Ukoliko koncesionar ne izvrši obaveze u skladu sa ugovorom i planom iz člana 47. ovog zakona i ne dovede prostor u stanje prije početka faze razvoja i eksploatacije dužan je da plati troškove sprovođenja plana i dovođenja prostora u prijašnje stanje koncedentu u skladu sa ugovorom o koncesiji.

Član 49.

(Osiguranje)

- (1) Koncesionar je dužan da organu uprave dostavi dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za period trajanja ugovora u skladu sa ugovorom o koncesiji i dobrom međunarodnom praksom u upstream industriji nafte i plina.
- (2) Osiguranje se vrši naročito za:
- a. gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;
 - b. eventualna zagađenja okoliša u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;
 - c. gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica, zaposleni ili ugovarači u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji.
 - d. Koncesionar će putem ugovora obavezati svoje ugovarače i podizvođače da se osiguraju u skladu sa dobrom međunarodnom industrijskom praksom.

Član 50.

(Naknada štete)

- (1) Koncesionar je dužan da nadoknadi štetu koju pričini tokom izvršenja ugovora o koncesiji na imovini koncedenta ili trećih lica ili štetu za povrede ili smrt zaposlenih ili trećih lica.
- (2) Koncesionar je dužan da nadoknadi štetu za zagađivanje životne sredine, štete koje nastanu u ribarstvu, poljoprivredi ili šumarstvu, vodosnabdijevanju, kao i druge štete nastale tokom izvršenja ugovora o koncesiji.

Član 51.
(Izvođači i podizvođači)

- (1) Za realizaciju ugovora o koncesiji za aktivnosti sa naftom i plinom koncesionar može angažovati izvođače, a izvođači podizvođače, na način definisan u ugovoru o koncesiji.
- (2) Koncesionar može otpočeti aktivnosti sa naftom i plinom nakon pribavljanja propisanih odobrenja, dozvola i saglasnosti.
- (3) Nadležno ministarstvo je dužno da odluči o izdavanju odobrenja, dozvola i saglasnosti iz stava (2) ovog člana u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Nadležno ministarstvo može odbiti davanje odobrenja, dozvola i saglasnost iz stava (2) ovog člana iz razloga zaštite bezbjednosti ili poštivanja obaveza koje proističu iz međunarodnog javnog prava.
- (5) Koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva dostavi kopije ugovora koje je zaključio sa izvođačima i ugovora koje su izvođači zaključili sa podizvođačima.
- (6) Koncesionar, odnosno izvođač ili podizvođač, koji su angažovani na realizaciji ugovora o koncesiji, dužni su da sprovedu propisane mjere zaštite na radu, preduzimaju mjere za bezbjednost građana, saobraćaja, susjednih objekata, pokretnih stvari, kao i mjere zaštite okoliša, u skladu sa zakonom.

Član 52.
(Pravo preče kupovine nafte i plina)

- (1) Na zahtjev Vlade Federacije koncesionar je obavezan da proda Vladi Federacije 30 % količina nafte i plina koje su proizvedene u Federaciji pod slijedećim uslovima:
 - a. sirova nafta se mora prodavati i dostavljati po cijenama koje su validne za isti kvalitet i količinu na međunarodnom prometnom tržištu;
 - b. plin se mora prodavati pod uslovom da se prodaje bez smanjenja ugovorene cijene u dugoročnom kupoprodajnom ugovoru o plinu, koja je dogovorena za ostalu proizvodnju, ili da Vlada Federacije uputi zahtjev koncesionaru prije obavezivanja koncesionara tih količina dugoročnim kupoprodajnim ugovorom o plinu.

Član 53.
(Svojina nad proizvedenom naftom ili plinom)

- (1) Koncesionar stiče svojina nad izvađenim količinama nafte i plina u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji.
- (2) Ako je ugovorom o koncesiji za proizvodnju utvrđeno da se naknada za proizvedenu naftu ili plin plaća isporukom nafte i plina, Federacija postaje vlasnik dijela proizvedene količine

nafte i plina koja odgovara obimu, odnosno visini naknade za proizvedenu naftu ili plin od trenutka isporuke.

- (3) Proizvedena nafta ili plin iz stava (2) ovog člana isporučuje se o trošku koncesionara u Federaciji, odnosno na posljednjem odredišnom terminalu.

Član 54.

(Dokumentacija i podaci o istraživanju i proizvodnji)

- (1) Koncesionar je dužan da svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i eksploatacije/proizvodnje, u roku određenom ugovorom i bez naknade dostavi nadležnom ministarstvu.
- (2) Dokumentacija i podaci iz stava (1) ovog člana svojina su Federacije.
- (3) Podaci i informacije koje su dobijene u skladu sa ovim zakonom ne smiju se objaviti bez saglasnosti vlasnika informacije.
- (4) Koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva, osim dokumentacije i podataka iz stava (1) ovog člana, dostavi i druge informacije u vezi operacija sa naftom i plinom.
- (5) Podaci i informacije iz stava (1) ovog člana do kojih koncesionar dođe u vršenju operacija sa naftom i plinom i rokovi u kojima će se smatrati povjerljivim utvrđuju se ugovorom o koncesiji.

Član 55.

(Preuzimanje i čuvanje dokumentacije)

Nadležno ministarstvo dužno je da obezbijedi trajno čuvanje preuzete dokumentacije i podataka iz člana 54. stav 1. ovog zakona na način i pod uslovima kojima se obezbjeđuje njihova zaštita od neovlaštenog korištenja i uništenja.

Član 56.

(Sigurnost lica i zaštita imovine)

- (1) Koncesionar je dužan da aktivnosti sa naftom i plinom vrši na način kojim se obezbjeđuje zaštita lica i imovine, u skladu sa zakonom za ovu oblast i odgovarajućim tehničkim propisima i standardima.
- (2) Koncesionar je dužan da aktivnosti sa naftom i plinom obavlja na način kojim se ne ometa kopneni, vazdušni i pomorski saobraćaj, kao i druge aktivnosti u prostoru.
- (3) Koncesionar je dužan da aktivnosti sa naftom i plinom obavlja na način kojim se ne ugrožavaju instalisani kablovi, cjevovodi i druge instalacije ili uređaji.

- (4) Tehničke propise, normative i standarde iz stava (1) ovog člana utvrđuje nadležno ministarstvo.

Član 57.
(Zaštita okoliša)

- (1) Koncesionar je dužan da preduzme sve mjere u cilju sprječavanja negativnog uticaja na pojedinačne segmente okoliša: vazduh, atmosferu, zemljište, vodna dobra i more, kao i živi svijet.
- (2) Koncesionar je dužan da preduzme sve mjere u cilju zaštite i očuvanja historijskih i kulturnih dobara.
- (3) Koncesionar je dužan da sprovodi mjere zaštite okoliša tokom operacija sa naftom i plinom i kontrolu mjerenja parametara okoliša, u skladu sa zakonom, radi sprječavanja ili smanjenja štetnih efekata i njihovih posljedica za okoliš.
- (4) Bliži uslovi zaštite životne sredine iz st. (1), (2) i (3) ovog člana utvrđuju se propisom organa Federacije nadležnog za zaštitu okoliša.

Član 58.
(Sprječavanje rasipanja nafte i plina)

- (1) Zabranjeno je istakanje ili spaljivanje nafte, sagorijevanje ili ispuštanje plina, otpuštanje pritiska ležišta ili istakanje vode, osim u slučajevima otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovine.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ispuštanje ili sagorijevanje nafte i plina iz postrojenja za proizvodnju za potrebe testiranja postrojenja, sprovođenja zaštitnih mjera ili u fazi instaliranja opreme, pod uslovom da količina sagorjelih ili ispuštene nafte i plina bude minimalna, može se vršiti samo na način i pod uslovima utvrđenim odobrenjem nadležnog ministarstva.
- (3) Odobrenje iz stava (2) ovog člana izdaje se po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za okoliš u skladu sa važećim propisima.

Član 59.
(Zaštitna zona)

- (1) Zaštitnu zonu oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju nafte i plina određuje ministarstvo nadležno za okoliš u skladu sa važećim propisima.

- (2) U slučaju proglašenja ratnog ili vanrednog stanja, nadležni organ iz stava 1 ovog člana može iz sigurnosnih razloga proširiti zaštitnu zonu.
- (3) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana određuje zaštitnu zonu najkasnije u roku od 90 dana prije postavljanja postrojenja.
- (4) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana može odrediti zaštitnu zonu iznad i oko napuštenih postrojenja ili dijelova postrojenja.
- (5) U zaštitnoj zoni nije dozvoljeno prisustvo neovlaštenih lica i vozila.

Član 60.

(Obustava aktivnosti)

- (1) U slučaju proglašenja ratnog ili vanrednog stanja, koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva obustavi istraživanje ili eksploataciju nafte i plina za vrijeme određeno zahtjevom organa uprave nadležnog za poslove odbrane, odnosno nadležnog za zaštitu i spašavanje.
- (2) Nakon proglašenja prestanka ratnog ili vanrednog stanja, koja su dovela do obustave aktivnosti na istraživanju ili eksploataciji nafte i plina, koncesionar će uz saglasnost nadležnog ministarstva da nastavi aktivnosti u skladu sa ugovorom o koncesiji.
- (3) U slučaju neposredne opasnosti po zdravlje i sigurnost lica, ozbiljne opasnosti ili štete za jedno ili više postrojenja ili imovinu trećeg lica ili ozbiljnog zagađenja okoliša, koncesionar je dužan da na zahtjev nadležnog ministarstva obustavi aktivnosti sa naftom i plinom u obimu i za vrijeme neophodno za sprječavanje ili otklanjanje uzroka i ublažavanje posljedica.

Član 61.

(Upravljanje operacijama sa naftom i plinom)

- (1) Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže dužan je da osnuje podružnicu u Federaciji radi upravljanja operacijama sa naftom i plinom na osnovu ugovora o koncesiji ili licence koja je izdata u skladu sa zakonom.

Član 62.

(Odgovornost)

- (1) Koncesionar koji je zaključio ugovor o koncesiji je neograničeno i solidarno odgovoran za ispunjenje svih obaveza koje su utvrđene ugovorom o koncesiji.
- (2) Odgovornost iz stava (1) ovog člana primjenjuje se i na vlasnika ili operatora postrojenja ili upstream cjevovodne mreže.

- (3) Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže odgovoran je za obaveze prema trećim licima i za fizičko ili pravno lice koje je angažovao u realizaciji ugovora o koncesiji.

Član 63.

(Prenos svojinskih prava)

- (1) Prenos svojinskih ili drugih prava koncesionara iz ugovora o koncesiji na drugo pravno lice može se izvršiti samo na osnovu odobrenja koncedenta uz prethodnu saglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana primjenjuje se i na prenos udjela u pravnom licu, dionica, obveznica ili drugih hartija od vrijednosti koje mogu obezbijediti kontrolu nad licem koje upravlja ili ima vlasnički udio, shodno ugovoru o koncesiji, na postrojenjima ili upstream cjevovodnoj mreži.

Član 64.

(Obuka domaćeg kadra)

- (3) Koncesionar je dužan da obezbijedi obuku stručnog kadra koji je direktno uključen u aktivnosti sa naftom i plinom sa prostora Federacije.
- (4) Vrste i način sprovođenja obuke iz stava (1) ovog člana utvrđuju se ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

VII UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 65.

(Provođenje upravnog nadzora)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te zakonitost rada i postupanja tijela nadležnih organa uprave i lica koja imaju javne ovlasti u njima, povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima koji se odnose na područje geoloških istraživanja i eksploatacije nafte i plina, provodi nadležno ministarstvo.
- (2) Upravni nadzor provodi službenik nadležnog ministarstva kojeg ovlasti ministar.

Član 66.
(Inspekcijski nadzor)

- (1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši federalna inspekcija, nadležna za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, organizirana u Federalnoj upravi za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: „inspekcija“).
- (2) Inspekcija iz stava (1) ovog člana vrši nadzor na osnovu ovog zakona, važećeg zakona koji uređuje inspekcijski nadzor, važećeg zakona koji uređuje geološka istraživanjima u Federacije, važećeg zakona koji uređuje rudarstvo u Federaciji i na osnovu njih donesenih propisa, tehničkih propisa, propisa o zaštiti od požara pri izvođenju rudarskih radova, propisa o tehničkim normativima o zaštiti na radu i zaštite zdravlja zaposlenika i drugih propisa pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina.

Član 67.
(Poništenje i ukidanje po pravu nadzora)

- (1) Ako se u provođenju upravnog nadzora, odnosno nadzora koji provodi inspekcija utvrdi da su odobrenjem, dozvolom ili rješenjem koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđena materijalna odredba zakona ili propisa donesenih na osnovu zakona koji uređuje geološka istraživanja i eksploataciju nafte i plina, nadležno ministarstvo takvo rješenje ukinut će po pravu nadzora.
- (3) Ako se u provođenju upravnog nadzora ili nadzora koji provodi inspekcija utvrdi da je dozvola, odobrenje ili rješenje koje je doneseno na osnovu ovog zakona a koja su konačna u upravnom postupku, očito povrijeđene materijalne odredbe ovog zakona, nadležno ministarstvo takvu dozvolu, odobrenje odnosno rješenje ukinut će po pravu nadzora.
- (4) Ako se u provođenju nadzora utvrdi da su rješenjem inspekcije, koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđene odredbe ovog zakona nadležno ministarstvo takvo rješenje će poništiti po pravu nadzora.
- (5) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju po pravu nadzora može se donijeti u roku od godinu dana od dana konačnosti akta koji se ukida, odnosno poništava.

Član 68.
(Inspekcijska kontrola)

- (1) U vršenju poslova inspekcijskog nadzora, naročito se kontroliše:
 - a. da li se istraživanje i eksploatacija vrše u skladu sa zakonom;
 - b. da li koncesionar dostavlja detaljne godišnje izvještaje, sa rezultatima istraživanja;
 - c. da li je koncesionar izvršio povrat teritorije;
 - d. da li je koncesionar obavijestio organ uprave o komercijalnosti ležišta;

- e. da li je koncesionar u utvrđenom roku dostavio organu uprave elaborat sa informacijama i podacima o procijenjenim rezervama nafte i plina;
- f. da li se preduzimaju mjere zaštite ljudi, imovine i okoliša u toku istraživanja i eksploatacije nafte
- g. da li je uspostavljena zaštitna zona oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju;
- h. da li se poštuje zabrana istakanja ili spaljivanja nafte ili sagorijevanja i ispuštanja plina;
- i. da li je koncesionar obustavio aktivnosti na zahtjev nadležnog ministarstva;
- j. da li koncesionar ima odgovarajuće osiguranje.

Član 69.

(Kontrola ugovora o koncesiji)

- (1) Kontrolu provođenja ugovora o koncesiji u fazi istraživanja, verifikacije, razvoja/ razrade ležišta, sanacije i rehabilitacije istražnog prostora vrši Zavod.
- (2) Kontrolu ugovora o koncesiji u fazi eksploatacije nafte i plina vrši agencija koju posebnom Odlukom formira Vlada Federacije u fazi razvoja/ razrade ležišta a prije faze eksploatacije nafte i plina.
- (3) Način formiranja i organizacije rada agencije određuje Vlada Federacije svojom posebnom odlukom iz stava (2) ovog člana.
- (4) Finasiranje rada agencije vršit će se iz prihoda ostvarenih iz naknade za koncesije iz fonda za istraživanje nafte i plina iz člana 44 stav (2) alineja f.
- (5) Procedure rada, prava i obaveze iz stava (1) i (2) ovog člana, će biti regulisane Pravilnikom na koji saglasnost daje Vlada.

VIII KAZNE NE ODREDBE

Član 70.

(Novčane kazne)

- (1) Novčanom kaznom u rasponu od 5.000 KM do 15.000 kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:
 - a. u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja organu uprave ne dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja iz člana 24 stav (2).;
 - b. u roku utvrđenom u ugovoru o koncesiji ne ukloni postrojenja koje je koristio tokom perioda istraživanja, ukoliko nisu neophodna za dalju fazu razvoja i ne konzervira bušotine i dovede cjelokupan istražni prostor u stanje prije početka istražnih aktivnosti iz člana 46 stav a. i b.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od najmanje 1.000 KM do 2.000 KM .

Član 71.

(Zabrana vršenja istraživanja i eksploatacije)

- (1) Zaštitnom mjerom zabranom vršenja istraživanja i eksploatacije za učinjen prekršaj kaznit će se pravno lice ako:

- a. vrši istraživanje i /ili eksploataciju nafte i plina bez odobrenja nadležnog organa u skladu sa ovim zakonom;
- b. ne vrši istraživanje u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorom o koncesiji iz neopravdanih razloga i ne dostavlja izvještaje i elaborat u skladu sa članom 24. stav (1). i (2.)
- c. u roku od 15 dana od dana otkrića ne obavijesti organ uprave u pisanoj formi o lokaciji i prirodi otkrića i ne dostavi podatke kojima raspolaže iz člana 27 stav (1).;
- d. u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi ne obavijesti organ uprave iz člana 29 stav (1).;
- e. u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja o komercijalnosti ležišta organu uprave ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama nafte i plina iz člana 29 stav 2.;
- f. ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje nafte i plina ili pritiska tokom bušenja, eksploatacije, transporta ili skladištenja iz člana 45;
- g. ne preduzme mjere zaštite ljudi, imovine i okoliša u toku istraživanja i eksploatacije nafte i plina iz člana 45;
- h. ne dostavi organu uprave dokaz o osiguranju iz člana 49 stav (1).;
- i. ne obezbijedi obuku domaćeg stručnog kadra iz člana 64 stav (1).;
- j. ne dostavi organu uprave svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i eksploatacije iz člana 54 stav (1).

Član 72.

(Zaštitna mjera - oduzimanje opreme)

- (1) Zaštitnom mjerom oduzimanjem opreme za učinjen prekršaj kaznit će se pravno lice ako nakon završetka faze eksploatacije ne konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve ili ne deinstalira i ukloni sva postrojenja ili ne dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i eksploatacije iz čl. 46 i člana 47.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 73.

(Rok za donošenje propisa)

- (1) Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 74.

(Postojeći zakoni)

- (1) Ukoliko su odredbe drugih zakona u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, odredbe ovog zakona će biti mjerodavne nad odredbama svih drugih postojećih zakona.

Član 75.

(Primjena postojećih propisa)

- (1) Do donošenja svih propisa za sprovođenje ovog zakona primjenjivat će se Pravilnik o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi nafte, kondenzata i prirodnih plinova te o vođenju njihove evidencije ("Službeni list SFRJ", br. 80/87).

Član 76.

(Stupanje zakona na snagu)

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

A. Definicija predmeta Zakona

Zakon o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u Federaciji Bosne i Hercegovine propisuje uslove, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Federacije BiH.

Istraživanje i eksploatacija nafte i plina u smislu ovog Zakona obuhvata skup aktivnosti koje se odnose na: geološka istraživanja u cilju utvrđivanja potencijalnosti/ otkrivanja ležišta nafte i plina na istražnom prostoru; privođenja proizvodnji ležišta/razrada ležišta; eksploataciju nafte i plina iz ležišta; izgradnju postrojenja i uređaja za istraživanje i eksploataciju; izgradnju rudarskih objekata; korištenje, demontažu i uklanjanje postrojenja i uređaja.

A1. Osnovni razlog za uvođenje Zakona

Programom rada Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2011.-2014. godine, koji se temelji na Strategiji razvoja BiH za period 2010.- 2013. Godina, Strategiji socijalne uključenosti BiH 2010.-2013. Godine i Strategiji razvoja FBiH 2010.- 2020. godine, utvrđeni su strateški ciljevi i podciljevi Vlade FBiH, politika djelovanja po federalnim ministarstvima, makroekonomske projekcije osnovnih ekonomskih indikatora za mandantni period i operativni plan aktivnosti federalnih ministarstava u mandantnom periodu.

Strategijom razvoja BiH za period 2010. – 2013. godine kao jedan od glavnih strateških ciljeva preciziran je održivi razvoj. U okviru održivog razvoja, utvrđen je slijedeći podcilj „Razvoj ekologije i razvoj energetskih potencijala”.

Politika djelovanja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije

Za realizaciju strateških ciljeva iz utvrđenog Programa rada Vlade Federacije BiH u mandatnom periodu 2011.-2014. godine utvrđena je politika djelovanja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije

Temeljna strateška opredjeljenja u sektoru energetike su:

- uspostavljanje i razvoj pravno-institucionalnog kapaciteta koji je kompatibilan sa okolišnim i prometnim sektorom, te prostornim uređenjem,
- efikasnije korištenje i poticanje razvoja svih obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa u proizvodnji energije,
- implementacija usvojenih razvojnih strategija i puna integracija rudnika uglja sa EPBiH i EPHB,
- nastavak istraživanja nafte u FBiH,
- kvalitetnija nabavka i distribucija plina na cijelom području FBiH.

U oblasti energetike osnovni cilj je razvoj modernog, tržišno orijentisanog, okolinsko prihvatljivog sektora energetike koji će biti pokretač ekonomskog razvoja, po čemu će Federacija BiH biti prepoznata u regionu. Na ovaj način stvaraju se uslovi za privlačenje novih investicija.

Za realizaciju strateškog opredjeljenja koji se odnosi na “Nastavak istraživanja nafte u Federaciji BiH” Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije predložilo je Vladi Federacije BiH

donošenje Odluke o proglašenju geoloških istraživanja nafte i plina na području Federacije Bosne i Hercegovine od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije BiH donijela je Odluku na 16. sjednici Vlade Federacije BiH održanoj 24.08.2011. godine.

A2. Osnovni problem

Geološka istraživanja i eksploatacija u Federaciji Bosne i Hercegovine zakonski su regulisana postojećim Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 9/10 i 14/10) i Zakonom o eksploataciji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br:26/10). Postojeća zakonska regulativa ne definiše uslove i metodologiju izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina kao i pravo na dobijanje koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije BiH.

Nepostojanje zakonodavstva iz ove oblasti uzrok je zastoju u otkrivanju i utvrđivanju postojanja komercijalnih ležišta ugljovodonika kao i mogućnost uvođenja investitora iz zemlje i inostranstva, zainteresovanih za istraživanje i eksploataciju na ovim prostorima.

A3. Potreba donošenje novog Zakona i predložene mjere za rješenje postojećih problema

Federacija Bosne i Hercegovine nema proizvodnih kapaciteta i isključivo ovisi o uvozu derivata nafte, zbog toga je snabdijevanje osjetljivo na poremećaje i eventualne krizne situacije.

Geološka istraživanja i eksploatacija nafte i plina u osnovnim načelima su definisana postojećim Zakonom o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Potreba donošenja novog akta u Federaciji BiH je iznalaženje zakonskih rješenja za ovu vrstu mineralne sirovine kao specifične vrste mineralne sirovine čije se istraživanje i eksploatacija razlikuju od ostalih mineralnih sirovina. Zakonom se jasno definišu prava i, obaveze, stručna i tehnička rješenja koja omogućuju investitoru pristup ovoj djelatnosti, kao i organu uprave kontrolu nad zakonanim aktivnostima.

Zakonodavno uređenje istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Federacije BiH predstavlja osnovu za:

- obezbjeđenja energenata za potrebe Federacije BiH kao i komercijalnih količina za poticaj privrednog i društvenog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine, na principima provođenja ekonomski opravdanih istraživanja i eksploatacije nafte i plina, u skladu s načelima održivog razvoja;
- zaštitu ležišta nafte i plina kao prirodnog bogatstva od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine;
- gospodarenja i sprečavanja rasipanja nafte i plina na prostoru Federacije BiH,
- uvođenje domaćih i stranih investitora na prostor Federacije BiH koji su zainteresovani za ulaganja u visoko rizična istraživanja i eksploataciju.

A4. Pravni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama tačke III član 1.

alineja i. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje energetske politike i u članu III. 3.(3) u vezi sa čl. III. 2. i) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Članom III.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine

zakonano je da federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koje se tiču svake od ovih nadležnosti. Prema odredbama člana IV. A. 20. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u vršenju funkcije federalne vlasti nadležan je za donošenje zakona.

B. Cilj donošenja Zakona

Osnovni cilj Zakona je osigurati zakonske pretpostavke za nastavak geoloških istraživanja nafte i plina na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine.

Nastavkom geoloških istraživanja i utvrđivanjem rezervi nafte i plina stvara se preduslov za osiguranje energenata i poticaja za privredni i društveni razvoj Federacije BiH u skladu sa načelima održivog razvoja koji uključuju sljedeće:

- utvrđivanje rezervi i kvaliteta nafte i plina kao osnove za planiranje i izgradnju savremenih energetske objekata i infrastrukture sa visokim stepenom energetske efikasnosti, uvažavajući „Strateški plan i program razvoja energetske sektora Federacije Bosne i Hercegovine”, čime bi se postigle pretpostavke za održivi razvoj energetske sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- provođenje zakonskih odredbi koje se odnose na istraživanje i eksploataciju nafte i plina uz uvažavanje i sprovođenje zakonskih odredbi koje se odnose na zaštitu i upravljanje okolišem, na način da se aktivnosti na istraživanju i eksploataciji nafte i plina izvode uz minimalan negativan uticaj na okoliš,;
- obaveza Vlade Federacije BiH i Vlada kantona je da potiču i podržavaju istraživanje nafte i plina, za dobrobit sadašnje i buduće generacije;
- da razvojni programi i projekti zaštite okoliša i ekonomskog učinka istraživanja i eksploatacije nafte i plina predvide mogući uticaj na okoliš ne sprečavajući razvoj istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
- da se javne politike i prakse mogu primijeniti kako bi se omogućilo istraživanje i proizvodnja nafte i plina, na način koji je prihvatljiv u okolišnim i ekonomskim uslovima;
- poticanje recikliranja naftnih polja sa otpadnim nusproizvodima kako bi se omogućilo ponovno korištenje, smanjenje ili povrat njihovih nusproizvoda;
- da se na zemljištu koje je oštećeno ili na kojima se ne vrši istraživanje izvrši saniranje i rehabilitacija prostora;
- da se napredna naučna i tehnološka istraživanja, u odnosu na procese i metode istraživanje i proizvodnje nafte i plina moraju primjenjivati s ciljem poboljšanja produktivnosti, učinkovitosti i konkurentnosti industrije nafte i plina i sprečavanja ili smanjenja štetnog uticaja na okoliš,
- da se obezbjede finansijska sredstva u budžetu sa namjenom za dalja istraživanja nafte i plina u Federaciji BiH.

C. Uporedna rješenja

- S ciljem iznalaženja dobrog zakonodavnog rješenja izvršen je poseban osvrt i analiza zakonodavnih rješenja zemalja u regiji.

- U našem okruženju, a ni u Europskoj uniji u cjelini, ne postoji zakonodavstvo za ovu oblast koje je urađen na odgovarajući način a koje bi poslužilo kao prijedlog rješenja.

- Zakon koji reguliše istraživanje i eksploataciju nafte i plina iz zemalja regije jedino je donijela Vlada Crne Gore.

- Ostale susjedne zemlje još uvijek nemaju urađen i usvojen zakon koji reguliše ovu oblast..

D. Usvajanje nacrtu Zakona

- Na 52. sjednici od 30.05.2012. godine, Vlada Federacije BiH utvrdila je Nacrt zakona o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u Federaciji BiH, nakon čega je Nacrt zakona upućen u parlamentarnu proceduru.
- Zastupnički dom Parlamenta FBiH, na 16. redovnoj sjednici održanoj 07.11.2012. god., razmatrao je Nacrt zakona i usvojio Zaključak broj: 01-02-756/12 od 09.11.2012. god., kojim je utvrdio da predmetni Nacrt zakona može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga zakona i da predlagač zakona ubrza proceduru, organizuje i provede javnu raspravu koja neće trajati duže od trideset (30) dana.
- Dom naroda Parlamenta FBiH je na 12. sjednici održanoj 22.11.2012. god. razmatrao Nacrt zakona nakon čega je usvojen Zaključak broj:02-02-756/12 od 27.11.2012. god. kojim je utvrđeno da predmetni Nacrt zakona može poslužiti kao osnov za izradu prijedloga zakona.

E. Izrada teksta prijedloga Zakona

- U saradnji sa Federalnom privrednom/gospodarskom komorom i privrednim komorama kantona/županija obrađivač Zakona zakazao je javne rasprave o tekstu nacrtu Zakona u sjedištu kantonalnih/županijskih privrednih komora u Mostaru, Tuzli, Sarajevu i Jajcu.
- Javne rasprave su trajale u periodu od 10.12.2012. godine do 10.01.2013. godine.
- Javne rasprave održane su po slijedećem rasporedu. Pored poziva objavljenog u dnevnim novinama „Oslobođenje“ i na web stranici Ministarstva upućeni su pismeni pozivi kantonima, općinama, institutima, akademskim zajednicama, privrednim društvima. Termini u kojim su održane usmene rasprave:
 - u Mostaru dana 10.12.2012. godine sa početkom u 11 časova u prostorijama Privredne/gospodarske komore Federacije BiH. Na javnu raspravu pozvani su predstavnici HE-NE županije/kantona Mostar, Zapadno-hercegovačke županije Široki Brijeg, Hercegbosanske županije Livno;
 - u Tuzli dana 17.12.2012. godine sa početkom u 13 časova u prostorijama Privredne komore tuzlanskog kantona. Na javnu raspravu pozvani su predstavnici Tuzlanskog kantona Tuzla, županije Posavske, Orašje.
 - u Sarajevu dana 21.12.2012. godine sa početkom u 13 časova u prostorijama Privredne komore Federacije BiH. Na javnu raspravu pozvani su predstavnici kantona Sarajevo, Bosansko-podrinjskog kantona Goražde i ZE-DO kantona Zenica.
 - u Jajcu dana 27.12.2012. godine sa početkom u 12 časova u sali Motel „Plaža“. Na javnu raspravu pozvani su predstavnici Srednje-bosanskog kantona/kanton Središnja Bosna i Unsko-sanskog kantona Bihać.
- Poziv za učešće na javnoj raspravi upućen je pojedinačnim dopisima svim kantonalnim/županijskim i općinskim organima uprave, javnim ustanovama na ukupno 139 adresa na prostoru Federacije BiH. Poziv za uzimanje učešća na javnim raspravama objavljen je putem dnevne štampe i na web stranici Ministarstva.

Mjesto održavanja javne rasprave	Pozvani predstavnici kantonal	Broj zvanično pozvani predstavnika	Broj odazvanih predstavnika
MOSTAR	HNK, ZHK I K10	33	6
TUZLA	TK I POSAVSKI	25	11
SARAJEVO	KS, ZDK i BPK	46	9
JAJCE	SBK I USK	35	5

- Od ukupno pozvanih 139 predstavnika na sve usmene rasprave odazvalo se 31 predstavnik.
- Nakon održane javne rasprave obrađivač Zakona je u tekst ugradio primjedbe, prijedloge i sugestije učesnika na održanim javnim raspravama i primjedbe poslanika iz oba Doma Parlamenta Federacije BiH koje su koje su doprinjele boljoj izradi teksta Zakona.
- Tekst nacrta Zakona dostavljen je na mišljenje Uredu za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske Unije, Federalnom ministarstvu pravde i Federalnom ministarstvu finansija.
- Dostavljene primjedbe i sugestije Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske Unije ugrađene su u tekst Zakona osim za primjedbe i sugestije koje se odnose na nomotehnička pravila koja nisu obavezna pri izradi zakona.

Obrađivač nacrta Zakona nije prihvatio primjedbe i sugestije koje se odnose na slijedeće:

- primjedba br.4. i primjedba br. 8. nisu prihvaćene

Obrazloženje: Član 39. Jedinostvenih pravila za izradbu pravnih zakona u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 11/05) propisuje da se „ukazivanje u zakonu na odredbe iz drugih zakona obavlja pozivanjem, a ne ponavljanjem same odredbe i da se može vršiti na dva načina: zatvoreno pozivanje kada se navodi tačan naziv zakona sa brojem i godinom objave u službenom listu ili otvoreno pozivanje gdje se navodi generički pojam za određenu vrstu zakona“.

Obrađivač nacrta Zakona se opredjelio za pozivanje na druge zakone na način otvorenog pozivanja. U članu 4. nacrta Zakona kao i u cijelom tekstu nacrta Zakona otežano je i nesvrshodno zatvoreno pozivanje na zakone iz razloga što je za svaku buduću izmjenu navedenih zakona neophodno vršiti i izmjenu ovog zakona. Zakon o inspekcijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj:69/05) koji se pominje u članu 66. kao i primjedba koja se odnosi na navođenje tačog naziva inspekcije ne može se usvojiti iz razloga što je Zakon o inspekcijama F BiH koji definiše ove pojmove presudom Ustavnog suda broj:U-18/05 od 16.02.2006. godine proglašen neustavnim i presuda nije još uvijek izvršena.

Drugi dio primjedbe odnosi se na navođenje primjene drugih zakona, za koje obrađivač smatra da je neophodno navoditi u tekstu Zakona, pri čemu se jasnije upućuje na primjenu i ostalih zakona. Imajući u vidu da se Zakon odnosi na kompleksnu djelatnost gdje je neophodno pored primjene ovog Zakona kontinuirano primjenjivati i druge navedene zakone.

- Sugestija koja se odnosi na član 107. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kao i usklađenost sa navedenim direktivama ne može se primjeniti u izradi ovog teksta nacrta Zakona iz sledećeg razloga: Direktiva 94/22/EC nije prihvaćena od strane Bosne i Hercegovine; Direktiva 2009/73/EC odnosi se na unutrašnje tržište prirodnog gasa i predmet je Zakona o gasu u Federaciji BiH i Direktiva

2009/72/EC odnosi se na unutrašnje tržište električne energije, što je predmet Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH.

F. Finansijska sredstva

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna posebna finansijska sredstva u Budžetu Federacije.

G. Način izvršenja zakona

Za provođenje ovog Zakona, federalni ministar nadležan za rudarstvo donijeti će propise.